

Predstavljamo • Kmetija Požegar iz Bišečkega Vrha

Kam vodi naše kmetijstvo

Franc Požegar in njegova žena se s kmetijstvom ukvarjata 27 let. Kmetijo sta podedovala po njegovih starših, še preden pa sta zakorakala v trde vode kmetijstva, si je Franc služil kruh v tujini, žena pa je delala v tovarni. Ko sta se nato morala odločiti med službo in kmetijstvom, sta se odločila za slednje.

Danes se Požegarjevi ukvarjajo s prašičerejo in vinogradništvom, kot dopolnilno dejavnost so uvedli predelavo in prodajo mesa, v programu pa imajo še ureditev kmečkega turizma, ki bi sprejel tudi do 60 gostov.

Št. tednik: Koliko imate na vaši kmetiji obdelovalnih površin? Dovolj, da zadostite potrebam prašičereje?

F. Požegar: "Lastne zemlje imamo nekaj več kot 12 hektarjev, okrog pet hektarjev pa je imamo tudi v zakupu. V hlevu smo imeli do sedaj 60 do 70 plemenskih svinj in pitališče za okrog 200 pitancev. V vinogradih imamo 9000 trsov, pridelek vina pa je seveda odvisen od letine. Do sedaj smo ga vsako leto pridelali okrog devet do deset tisoč litrov, saj imamo v glavnem mlade vinograde. Pridelano vino prodajamo na

domu, glede na to, da imamo mlad vinograd, zaenkrat še ni bilo presežkov, skrbi pa me, kako bo v prihodnosti."

Št. tednik: Omenili ste dopolnilno dejavnost na kmetiji. Katere mesne izdelke ponujate svojim kupcem?

F. Požegar: "Naši mesni izdelki, ki jih predelujemo, so tradicionalni mesni izdelki iz prašičjega mesa lastne proizvodnje. Tako prodajamo vse od zrezkov do svinjskih polovic, domačih klobas, salam, polsuhih in suhih salam, mesa iz tunke, zaseke, masti, skratka vse, kar se da predelati iz prašičjega mesa."

Št. tednik: Od kod pa so vaši kupci?

F. Požegar: "Imamo zelo pisano paleto kupcev. Iz Ptuja, Maribora in tudi ostalih koncev Slovenije."

Št. tednik: Zelo lepo ima-

te urejen tudi prostor, ki ga v prihodnje nameravate izkoristiti za dejavnost kmečkega turizma. Kako daleč ste z ureditvijo tega projekta?

F. Požegar: "V program predelave in prodaje mesa ter kmečkega turizma smo šli pred petimi leti. Takrat smo zaprosili za kredit iz Sklada za regionalni razvoj. Kredit smo dobili, a žal ne toliko, kot bi ga potrebovali za celotno ureditev. Ker nam vseh zastavljenih načrtov ni uspelo dokončati, smo morali investicijo ustaviti in sedaj odplačujemo stroške kredita."

Št. tednik: Mi lahko iz prve roke pojasnite, kakšne so danes razmere v prašičereji?

F. Požegar: "Lani jeseni smo doma pridelali okrog 140 ton krme, nekaj čez 200 ton pa smo je morali kupiti. Sedaj, ko smo prašiče vzredili in potegnili črto, smo ugotovili, da smo prigrisnili okrog dva milijona izgube. Mislim, da bi bila z ženo na boljšem, če namesto tega, da sva delala v minus, ne bi delala nič. Res je, da imamo delno prednost v dopolnilni dejavnosti, saj na tak način prisluzimo denar za položnice. Prodajalno imamo odprto vsak dan in tako priteka vsaj denar za pokrivanje stroškov in ostalih gospodinjstev. Je pa pri vsem še dodaten problem, saj predelujemo meso iz lastne proizvodnje, prašiče pa koljemo v klančnici na Ptuju. Naši prašiči so tako zaradi visokih stroškov v prirerji dosti dražji od uvoženih prašičev."

Št. tednik: Kakšni časi se

torej obetajo slovenski prašičereji?

F. Požegar: "V Sloveniji trenutno ni nobene rentabilne kmetijske panoge. Če odmislimo sušo, ki je v kmetijstvu pustila katastrofalne posledice, so vse panoge v deficitu samo zaradi tega, ker nekdo, ki kroji politiko podeželja in kmetijstva, nima poslušna oziroma ne pozna razmer. Zdi se mi nenormalno, da so dopustili uvoz prašičev iz Madžarske in s tem uničili domači trg. Pri tem uvozu pa so poleg kmetov ta kratko potegnili tudi potrošniki, ki bi v tem primeru morali plačevati cenejše meso, a so cene ostale na istem. Pri uvozu cenenega mesa je na ta račun obogatelo nekaj posameznikov - uvoznikov, slovenska prašičereja pa je na ta račun pristala v nemogočem položaju. Ne trdim, da se ni dalo prašičev prodati. Vprašanje pa je, po kakšni ceni so se prodajali. Po takšni, da je bilo do pokritja stroškov okrog osem tisoč tolarjev minusa, pri tem pa niti ni obracunano kmetovo delo. Takšne razmere pa nastajajo v kmetijstvu zato, ker nekdo do kmetijstva vodi nenormalno, nezdravo in nepošteno politiko. Imam občutek, da nas dobesedno ropajo. Ob tem lahko rečem, da ne poznam ne v bližnji in ne v daljni okolici nobene kmetije, ki bi se lahko pohvalila s pozitivnim poslovanjem. Vse slovenske kmetije so v minusih. Še huje pa je na kmetijah, kjer imamo na hrbtu odplačevanje kreditov, ki smo jih najeli zato, ker nas je v to silila situacija pred vstopom v EU. Tako smo

Ob stanovanjski hiši je zgrajeno poslopje, v katerem imajo prodajalno mesnih izdelkov in velik prostor že skoraj v celoti opremljen za namene kmečkega turizma.

bili prisiljeni začeti z investicijami, ki jih ne moremo dokončati, kaj šele odplačevati kredite, ki smo jih najeli."

Št. tednik: Kakšne pa so potemtakem razmere na manjših kmetijah, saj vemo, da v Sloveniji prevladujejo razdrobljene kmetije?

F. Požegar: "Jaz menim, da bi morali našega kmetijskega ministra zapisati v knjigo rekordov, saj je v času njegovega mandata propadlo največ slovenskih kmetij. Potrebno je razumeti, da ima Slovenija svojo specifično glede velikosti kmetij in da pri nas zaradi razgibanosti reliefa prevladujejo majhne kmetije. Zemlja, ki jo manjši kmetije opuščajo, bo zapuščena in preraščena. Mislim, da bi bilo bolje spodbujati obdelovanje zemlje na manjših kmetijah, kot pa ljudem dajati socialno podporo. Menim, da bi bilo potrebno ljudem dati možnost, da si z delom ustvarijo vsaj tiste dobrine, ki so osnovne za preživetje. Sedaj, ko gledam nazaj, se mi zdi, da so bila vsa moja vlaganja in vso delo brez smisla. Ne vem, ali bom lahko družini moje hčere, ki se je odločila ostati ne kmetiji, na tak način omogočil

preživetje."

Št. tednik: Kaj pričakuje-te od vstopa v EU?

F. Požegar: "Zc zdaj kmetije padajo kot domine. V začetku vstopa bo ta proces ostal enak, nato pa se bodo po mojem mnenju stvari normalizirale in bo imela hrana tudi primerno ceno. Prepričan sem, da nam evropska unija hrane ne bo dajala zastoj, brez da bi sami v to nekaj vložili. Ob vstopu v EU pa vidim tudi nevarnost multinacionalnk, ki so sposobne rušiti vse pred seboj. Do osamosvojitve Slovenije in dobre tri leta za tem, so bile v kmetijstvu razmere še dokaj znosne. Pokrivali smo stroške, vsako leto nam je ostalo nekaj za amortizacijo. Danes lahko rečem, da se je življenje ustavilo. Živino, za katero vem, da ne bom nič več dobil, moram opraviti na silo, počasi zaradi suše ne bo niti več krme, pri vsem tem pa sem izgubil tudi interes za delo. Lahko rečem, da smo kmetije uničeni tako v ekonomskem kot tudi psihičnem smislu in da se sprašujemo, kaj se sploh plača. Kaj ima smisel delati?"

Mojca Zemljarič

Požegarjeva prodajalna mesnih izdelkov - kot dopolnilna dejavnost na kmetiji